

Ese de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cõla intrãga, candu numai diumetate, adica dupa momentul impregiarilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intrãgu	7 fl. a. v.
diumetate de anu	4 " "
patrariu	2 " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intrãgu	15 fl. v. a.
diumetate de anu	8 " "
patrariu	4 " "

ALBINA

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundintã a-i nostri, si d'adreeptulu la Redactiã, Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin, unde suntã se adresã si corespundintiele, ce suntã la Redactiunea, administratiunea sau speditiunea, cãte vor fi nefrancate, nu se vor primi, cãte vor fi anonime nu se vor publicã.

Pentru a nu avertã si alte comunicatiuni de interesu privatã — se raspunde cãte 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu scãdutu. Pretulu timbrului cãte 30 cr. pentru una data, so antecipa. Speditur'a: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 4/16 iuniu.

Confederatiunea nemtiãscã votã a lalta-ieri a supra propunerei austriace. Resultatulu e fõrte imbucuratoriul pentru imperiu, cãci majoritatea poteriloru nemtiãsci e pentru Austria, contra Prusiei, si anume acesti-a sunt aliatii Austriei: Bavaria, Virtembergã, Sassonia, Anno-vera, Marele principatu Hessen, principatulu electoral Hessens, Nassau si curia a 16. De acã se vede catu e de mica minoritatea, catu de cu putiene poteru militare despune, dar neci aceste tõte nu vor fi pentru Prusia, cãci se vor gasi intre ele si de cele ce tientescu la neutralitate.

De la acesti aliatii va avã imperiulu austriacu unu ajutoriu aprõpe la 200,000 de barbati. Pre candu minoritatea tõta abidã numera 57,000 de feciori.

Prusia n'a speratu sã sufere cadere atatu de mare, dar totusi a fostu pregãtita pentru ea, precum se vede d'in procedurã ce observã reprezentantele prusescu in fatiã acestui evinimentu tristu pentru elu, cãci dechiarã faptulu de contrariu constitutiunei confederative, si prin urmare cã Prusia are sã-i raspunda prin rupturã cu confederatiunea. In numele si la demandatiunea regelui, reprezentantele prusescu dechiarã tratatulu confederat. de calcatu, dreptaceea e stersu si nu mai põte fi obligatoriu. Provõca guvernele amice la confederatiune nõua, in fine spune cã aptivitateã lui ca reprezentante prusescu la confederatiune, se finesce.

Tõte fura ascultate cate le spuse reprezentantele, dar cã majoritatea nu consentiesce, dovedesce mobilisarea armatei ce va veni intr'ajutoriu imperiului. Armele o vor capacita pe Prusia, o vor face sã recunõsca cã tratatulu actualu alu confederatiunei inca e validu pana la infintiãrea altui-a nou cu invoire unanima.

Dupa acestu evinimentu incuragatoriul pentru Austria, lumea asceptã atatu ieri catu si astadi sã veda manifestulu de resbelu alu Maj. Sale Imperatului, cãci casulu de resbelu a intrevenitu in Holstein. Dar acestu manifestu pana in aceste mominte inca nu aparã, inse e prã chiar cã nu va sã intardia õre multe, cãci armatã prusãscã e gatã sã intre in Sassonia, buna õra casã in resbelulu de si cãptã ani. Resultatele d'atunci ni le spune istoriã, cum vor fi ceste d'acõ? raspundem cu parerea unu diuariu militaru care afirma cã intieligintia militaru prusãscã n'a primitu comanda nedependinte la nici-unu corpu. Va comandã regele si cati-va principii.

In fatiã resultatulu votarei confederatiunei nemtiãsci, diurnalele Franciei splica manifestulu lui Napoleone (vedi nr. tr.) intr' unu modu ce nu tintesce la marirea teritoriulu cutarei poteru. Intre Francia si Prusia nu esiste tratatu, atare casu l'ar face pre Drouyn sã-si paresesca portfoiulu. — Inca o dovãda cã conceptulu manifestulu e elasticu, se põte aplicã la ver ce cercustantie. — Daca ge-

neralulu Benedek va fi norocosu a reportã o invingere, manifestulu — de securu — va primi splicatiune nõua. põte chiar oficiale.

Scirile d'in Constantinopole mai marturisescu despre intentiunea Sultanulu de a ocupã principatele romane, si despre pregatirile militari spre scopulu acest'a. Operatiunea o va conduce Omer-Pasia.

Cu referintia la aceste intentiuni a le Sultanulu, cauta sã avemu innaintea ochiloru dõue evinimente, si anume:

Cã conferintia de Paris a respinsu dorintia Sultanulu de a-i permite ca sã lucre elu acolo de capulu seu.

Apoi cã guvernulu Romaniei castiã intrãga, e petruscu de necesitatea d'a nu atacã pre nimene, a nu luã ofensivã, dar a raspunde cu defensivã catu se põte de energica, precum face populu inspiratu de amõrea onõrei sale. — E chiar deci cã ver ce invasiune in Romania nu va culege flori, ci nisce glõntie romanesci. Totu asiã de chiar e cã, ver care ar fi resultatulu luptei — de care inca ne indoimu — Turciei va aduce necãdiu mare.

Desbaterile dietei unguresci

d'in dilele acestea, sunt de interesu mare, pentru a põte judecã d'acã politicã barbatiloru ce stau astadi in fruntea guvernulu tieru ungurescu, va fi capace a triumfã candu-va, d'acã ea va põte complanã cestiunea de constitutiune, si prin acest'a a indeplinã reconstituirea constitutiunala a monarcei, a infintiã bazele durabili pentru vietiã constitutiunale a monarcei in venitoriu.

Candu acesti barbati in lun'a lui iuliu an. tr. primira a mana frenule guvernare, bagara bine de sãma la esperintiele ce si le-au potutu castigã in epõcã nõua constitutiunale de la 20 opt. 1860 in cõce.

D'in sgomotosulu anu 1861 au invetiãtu a cunõsce portarile municipieloru d'in Ungaria, cari prin straformarile d'in 1848 se lipsira de organismulu de mai nainte, fora ca legelatiunea sã se fie ingrigitu totodata a li dã altu õre-care organismu. Astfelu ele neavendu suera de aptivitate bine precisa, se aruncãu candu in drãptã candu in stang'a, neci in capulu cugetulu nu i-a venitu cutarui municipiu a crede, cã ar esiste atare obieptu, ce nu s'ar tienã de competintia lui. Daca consiliulu reg. de locutienintia trimiteã v'õ ordinatiune, congregatiunea comitatulu o cetiã, si d'acã nu-i veniã bine la socotãla, nu se multiamã a o pune la o parte, fara a nu esprime neincerdere cãtra barbatii ce compun consiliulu de locutienintia, — acest'a e o corporatiune — dicea municipiulu — ce nu existe in poterea legei, cãci legile d'in 1848 nu recunõscu consiliu de loc. ci ministeriu. Dar dovãda cea mai eclatanta despre lipsã precisarei aptivitãtei municipieloru, se dede cu ocasiunea desfiintãrei dietei d'in Pesta, candu municipiele protestãra in contra desfiintãrei. D'in aceste evinimente barbatii de la guvernulu conchisera

la doctrinã cã e greu a conduce Ungaria cãtra unu scopu õre-care pana ce municipiele mergu in tõte laturile, pareau totu atate diete, mai opusetiunali de catu cea centralã, deci a grigf de tõte in starea de acã unde nu li e precisa competintia, — pestrece potintia omenesca.

D'in cele intemperate de la desfiintãrea dietei de Pesta in 1861 pana in iuliu anulu trecut, ei se convinserã cã imperiulu are mai multa incerdere intru efortiunea institutiuniloru proclamate la 20 opt. si 26 fauru, de catu sã se arunce cu repediune d'in bratiile unu ministeriu in celea ale altui-a, sã se abata de la o direptiune politica la altã. Acest'a i fece a stimã portfoiulu la care ajunserã dupa multe incercari, a lu stimã pre catu se põte de multu, buna õra cum facu contele Apponyi pre candu erã judele curiei. — Acã ni s'au datu ocasiunea, credeau ei, pentru a dã reconstituirea constitutiunali direptiunea ce noi o credem de buna, deci sã folosim acestã ocasiune, cãci de va trece nefolosita, põte cã nu va mai returnã.

Tõte cate se intemplã de la iuliu an. tr. pana acumã ni dovedescu apriatu cã barbatii magiari de la guvernulu perdu d'in vedere aceste dõue invetiãture neci pentru momentu.

Folosira nu numai legaturele ce le avuserã, ci cercãra si alte nõue, cari ar põte sã-i ajute intru nisuintiele lor. — Visitele multe ce d. Majláth le fece dlui Deák, nu se potura intemplã numai pentru flori de cucu. Deci cine e capacitãtoriu si cine celu capacitatu? la acest'a raspundu siedintiele ultime a le dietei unguresci, unde vedem pre Deák pleandãdu contra trimiterei adresei ce cereã de la Majestate restituirea deplina a vietii constitutiunali.

Nu voimã a insirã de nou tõte cele petrecute in dieta, in asta privintia cetitoriu binevoiãscã a petrece cu atentiune referatele nõstre de la dieta, si apoi sã judece.

Observãmã numai cã anu candu au dirãmu cã se va conchiamã dietã fora a restitui municipieloru vietii constitutiunale, ni se pareã problema prã greã pentru barbatii de la guvernulu, dar acesti-a a buna sãma au cerutu ajutoriulu lui Deák, descriindu-i ocasiunea catu e de bine venita, si catu de repede ar põte trece de nu o ar folosi cu multa grige.

Deák acã e cu ei in acestã cestiune, dar desbaterile cele lungi dovedescu deplinu cã de asta data nu fu insocitu in mesura intrãga de noroculu seu. Elocintia si argumintele lui nu potura curmã de locu desbateriloru, luptã fu cam infocata cu cei ce doriau a asterne adresã pentru a cerc restituirea vietii constitutiunali in municipie.

In fine Deák invinsu totusi, dar invingerea o castigã cu truda. Esperintiele atatu a le lui, catu si a le barbatiloru de la guvernulu, de securu se vor fi mai sporitu cu un'a.

Candu vediamu adresele ce lu salutau pre Deák d'in mai multe parti ale tieru, ni spuse unu barbatu bine infor-

matu in afacerile Ungariei, cumcã Deák are lipsa de aceste adrese, partitã lui le medilocesce unde numai põte, ca sã-i castige autoritate catu mai mare, sã põta decide in dieta, cãci partitã cea lalta ar põte lesne formã majoritate, ar cere de locu restituirea intrãga a constitutiunei, si acest'a n'ar fi la placerea conducãtoriloru carutiei statulu, si neci la alui Deák, candu s'ar vedã sub provisoriu nou.

Combinatiunea de asta data reesi, desã nu cu noroculu la care dõra barbatii de la guvernulu au contatu dupa aliantia facuta cu Deák in acestã cauza. Barbatii guvernatori ai Ungariei, judecãndu acest'a, vor cautã sã eschiamã cu poetulu latinu: Tõte a le omului depindu de unu firu subtire!

Dietã Ungariei.

Siedintia casei represent. d'in 13 iuniu.

Presiedinte: Carolu Szentiványi.

Dupa cetirea protocolulu d'in siedintia trecuta, Geduly face aceã observatiune cã in casã nõua unde s'a mutatu dietã, cu tõte cã s'au facutu reparatiuni in privintia acustice, inca se sente scãderea salci, cãci mai alesu cei d'in coturile mai indepartate nu audu nimic, deci propune ca scaunulu presiedintulu si tribuna sã se punã in centrulu lungime, er scaunle deputatiloru sã se asiedie pe langa aceste in forma de semi-cercu, — atunci dõra voru audã mai bine.

Presiedintele nu dã voia ca sã se desbata acestã propunere, cãci nu e la ordinea dilei, deci lasãndu acest'a pe alta ocasiune, simplu se trece la ordinea dilei.

Se arãta petitiunile trimise de cãte-va comune in privintia daunei causate de frigu si altã insinuata de Ignatu Himmel, carele in numele a 300 de locuitori d'in Buda se rõga pentru midilocirea ca sã se deschida teatrulu poporalu magiaru d'in Buda, cari se predãu comisiuniloru respective.

Notariulu Vilõlm Toth cõtescã de pe tribuna proiectulu de adresa cãtra Maj. Sa, facatu de comisiunea emisa in causã daunei, apoi modificatiunea la adresã astã de Kállay, si propunerea de resolutiune seu decisiune a lui F. Deák.

Dupa cetire, desbaterã o incepe Madarász d'in stangã estrema. — Elu numai de cãtu se dechiarã pentru modificatiunea lui E. Kállay si o partinesce in tõta estinderea ci dõra-ce numai prin aceã cugetã, cã s'a põte ajutorã populu lipsitu, si s'a põte delaturã lipsã mare, d'acã se va adresã dietã cãtra Maj. Sa ca sã dec tieru constitutiunea si ministeriulu respunditoriu, care numai e in stare — dupa parerea lui — sã se mesurele cuvenite in privintia delaturarei reulu amenintãtoriu si de la care numai sperãza populu ajutoriu. Marturisesce cã densulu si partisanii sei nu prã au onõre ca sã se fie spriginiti de majoritatea casei, ci inse si-sentu detorintia ca totde-unã sã-si aredice võcea in interesulu populu lui si sã arãte calea pe care se põte si doresce populu a se ferici

Presiedintele: afla cu calc si se sente indetoratu a face atentu pre vorbitoriu, cumcã: candu e vorbã de interesulu si binele populu, atunci in dieta nu este nici o deosebire de partida. (Aplause entusiastice.)

Madarász continuãndu se escusa cum põte cu cate-va cuvinte, apoi dice, cã nenõcirea seu calamitateã straordinãria, de care suferã tierã, cere si medilõce extraordinãrie spre delaturãrea ei, deci nu e destãlu ca dietã sã se incedã numai in bunavointia guvernulu d'in Viena, ci sã pretinda constitutiunea, ministeriulu

Si aci iã la critica aspra politicã si manipulãrea guvernulu, scormonesce finantiele,

combate politică estera, sare în trecutul la Diocletianu și estravagă la Montalambert până cându în fine după ce a vorbit o ora într-egă, descăpăta ilaritate generală încoronându-si vorbirea cu aceea, că țiera nu va fi nefidela către constituțiunea ei, de-ora-ce ungurii au adasu constituționalismulu (alkotmányoság-ulu) chiar d'in Asia.

Iosifu Szél: combate modificatiunea și se alatura pe langa proiectulu de rezoluțiune a lui Deák, de-ora-ce Majes. Sa facendu dejă dispușetiunile ce le doriă diet'a, mai multu nu e lipsa de adresa, ci cas'a se se exprime prin o rezoluțiune, cumca are incredere în guvernul și acceptandu, redarea constituțiunei, e ga'ta a face tôte ce-i permite legea în privinț'a delaturarei lipsei ce suferă țiera.

Pe langa rezoluțiune mai vorbesc și Fr. Deák lamurindu situațiunea țierei și atragendu atențiunea casei la aceea că poporul cere ajutoriu și faceăta pană, er nu doreșce aceea ca diet'a să facă unu capitalu politicu d'in lips'a mare. Vorbirea sa e ascultata ca atențiune mare și mai multu ceru încheierea discusiunei ca se se tréca la votisare, sunt inse însemnati mai multu vorbitori cari voiescu se vorbésca. Desbaterea se continua, mai vorbescu pe langa rezoluțiunea lui Deák: G. Bartal, Siklosy, L. Mocsáry, A. Nicolits, P. Rajner și P. Nyári; er pentru adresa proiectata de Kállay se lupta cu cerbicle: Bobory, Patay (ragusitu ca totu deuna), Bözörmény, Ales. Csiky și I. Besze care constată cumca statulu e amenințiatu cu bataia, fómete și lipsa mare, cari potu avé rezultate și mai grozave, dar' de aceste dice că: s'ar poté mentui Austri'a dacă ar dá Veneti'a fataliei și apropiindu-se către fidelulu seu poporu: Magiarulu, cu gloria ar bate pre Bismark și consotii sei, Pacea apoi s'ar restabilí curundu, și bucatele cele multe adunate pentru armata s'ar poté impartí scaciloru lipsiti și asupriti de calamitatile mari, prin urmare se alatura dara pe langa modificatiunea amintita mai susu, de la care numai depinde fericirea generala.

Timpulu fiindu prè înaintatu și paciēti'a ascultatoriloru asorbeata prin caldur'a mare, de nou se repetiesce mai cu energia dorinț'a de a trece la votisare, cei însemnati inse nu renunț'a de dreptulu de-a vorbi, deci presiedintele încheia șiedinț'a lasandu continuarea desbaterei pe șiedinț'a de mâne.

Siedinț'a casei represent. din 14. iuniu. Presiedinte: C. Szentiványi. După autentificarea protocolulu șiedinței trecute, se continua desbaterea de eri a supr'a adresei și rezoluțiunei.

Desbaterea totu mai passionata se estinde, d'entre cei pentru adresa adi mai tare s'a distinsu I. Vidats, carele cu o oratoria poterosă a combatutu politică guvernului presinte, de la care nu póte acceptá țiera nici unu bine, și e convinsu cumca atatu ungurii, catu și romanii, serbii și tôte popórele țierei sunt dejă în curatu cu guvernulu, care nu face nemiecu, și care nici aceea nu dá țierei ce nu-i costa nemiecu, precum e gratiarea emigranților si. a. de cum se mai ajute țiera cu bani. Ataca aceea fapta a guvernului că nu s'a ingrigitu de felu de bunastarea poporulu, ci d'in contra i-a adunatu bucatele cu esecutiune militara. Nu voiesce vé sgandere și elu finantiele Austriei, dar' combate politică ei, ceea ce da ocașiune presiedintelui se faca pre vorbitoriu a-tentu ca se se țiena de obiectulu d'in cestiune, la care observatiune vorbitorulu se inchina și după mai vre-o cate-va espectoratiuni contra guvernului si finese vorbirea.

Dintre vorbitorii contr'a adresei mai alesu s'au distinsu: Conte Apponyi, Baronulu J. Eötvös, Colomanu Ghilzy și C. Tisza.

Dupa 2 ore cas'a urgentă votisarea și renunțandu cei alalti vorbitori de dreptulu d'a mai vorbi, se facu votisarea prin școlare și prin majoritate absoluta se primí rezoluțiunea în principiu, căci și la acésta s'au mai pusu pe mész'a casei trei modificatiuni de: C. Tisza, Mocsáry și Jekelfalusy.

Siedinț'a se încheia.

Economia.

V.

Tinerea Casei.

D'entre cele cinci despartieminte în care se impartiescu tôte cunoșcintiele despre economi'a de campu este catu mai momentosu acéla, ce se numesce tinerea casei, sub care denumire cu totu dreptulu se întielege organizarea, și manducerea economiei de campu.

Tinerea casei respective organizarea economiei de campu ne aréta marimeca cea de lipsa, și întrebuintiarea cea cu scopu bunu a feluriteloru poteri, și medilóce care se receru la economisare atunci, cându economulu de campu voiesce a scóte d'in pamentu tóta cea mai mare posibilă dobanda sub atare impregiurari locali, și scopulu țierei de casa adeca a economisarei de campu este acéla ce este a tuturoru celor'a lalte meserii adeca: prin lucru, prin bani, și cu mintea speculativa a caseigá folóse și averi, séu și mai lamuritu dicendu: scopulu economiei campului, și a organizarei acéstei economiei este: a scóte d'in capitalulu

seu prin portarea economiei de campu, celu mai mare interesu.

Economia campului consta d'in potrivita legatura a culturai planteloru cu ceea a prasirei animaleloru casnice, era cum are se se lege agricultur'a cu cultur'a planteloru, și cuprasirea animaleloru asiá, ca d'in aceste trei lucrari se resulte pentru economulu de campu celu mai mare folosu, ni aréta invetiatur'a deseptrinerea casei.

Tinerea casei în economi'a campului se imparte ineca d'in afara, și cea d'in launtru; cea d'in afara cuprinde în sine combinarea potrivita a relatiuniloru între agricultur'a și prasirea animaleloru era cea d'in launtru invetiatur' ordinea lucrurilor și supraveghierea lor, precum și obligatiunile care le au unulu către altulu feluriti membri d'in cas'a economului campu. — Cu privire la tinerea casei d'in afara avem de a mentiuá, că de acésta se tinu urmatoriele întreprinderi, adeca: lucrarea campului, carea se face d'in parte cu poterea viteloru, desí tempii mai noi ne aréta, că mai alesu în economiele de campu cele mari, multe lucrari a le economiei de campu se facu prin masine de vaporu, și prin masine portate de animale; — gunoirea pamentulu de carea se tinu în strinsa legatura acele sciintie economice și esperiintie, care ni aréta ce numeru de vite se receru în curtea veri carui economu de campu, ca se fie elu în stare a dá pamentulu seu destula potere nutritóre prin gunoire. — Cu privire la tinerea casei d'in launtru avem de a mentiuá, că de acésta se tinu: impartirea lucruriloru casnice între membri d'in cas'a economului de campu, dar mai și mai cu séma portarea socotelorulu și tinerea în evidinț'a a unei cumpene adeverate între cheltuiel'a de lipsa la portarea economiei de de campu, și venitul ce-lu aduce ea, pentru că acolo, unde acésta nu se póta cu esactitate, despre o astfelu de casa a economului de campu ori ce alt'a se póte dice, numai aceea nu, că este casa de regula. —

Finindu-ne prin acésta, scurtele desluciri date despre tinerea casei, ca despre a cincea ramura a cunoșcintieloru economiei de campu, în conformitate cu cele ce le diseram în genere despre economi'a de campu în numărul 1. 4. 7. 8. 11. 15 și 19. ai acéstei pretiuat-jurnalulu, voim se reneșcem pre viitoriu deprinderea cu deslucire și mai petruandietóre despre mai multe specialitati d'in ramurele principali ale economiei de campu adeca: a agronomiei, agricultur'ei, culturai planteloru, prasirei viteloru și a țierei de casa; dar înainte da a ne întórec la acésta reășumere speciale vomu se mai facemu o reprivire la roma-

nul nostru țieranu ca portatoriu de casa economica.

Dacă sta acé'a, cumca și economi'a de campu este unu ce, ce trebe se se mane cu sciintia combinatóre, și cu esperiintia basata pre întreprinderi ratiunavere ale economului pre esemple atragatóre inprumutate de la alții, atunci celu ce cunoșce starea cea de jos a instituteloru menita pentru cultur'a poporulu romanu celu de rondu, numai de catu ne va conșede, cumca poporulu romanu celu de rondu multe și prè multe i lipsescu în acca privinț'a ce se chiama tinerea casei. Caus'a principala acéstei defeptu este intru adeveru starea cea negrigita a școlerulu lui cea ce — ne mai mentiuand starea școlerulu poporale a confratiloru nostri celoru de preste carpati, dóra și mai miserabila, — și acum se afla în lėganulu prunției. — Nu voim a întrebá că cine manduce, și protege școlerulu poporale romane d'in Unguria, d'in Banatu, d'in Transilvania și Bucovina, și sub acui scutiire se revérta séu nu se revérta lumin'a cea de lipsa preste poporulu romanu celu de rondu, nu, cu propusu ne abstinemu de la acésta, ca se nu aparem de criticu nechiamatu, dar acei-a credemu cu firmitate, că ne este iertatu a provocá pre veri cine, ca cu totii la olalta se privim numai objective aceea vresta a poporatiunei romane țierane, sessu barbatescu, și femeescu, carea dandu spate șcaunieloru școlare vine se fie membru de lipsa în cas'a economului de campu. Óre a cat'a parte a tinerimci poporale romane în etatea de 14—15. ani, despre carea trebe se se presupuna că a finitu enrsulu școliei elementare, vomu aflá că scie ceti și scriá, séu dóra și numai numerá? celui ce voiesce a satisfice acéstei curiositati, placa-i ici cole în verice satu a întrebá pre vre unu teneru de acésta etate, dar mai cu séma reflectámu în acésta privinț'a la sessulu femeescu; — — ba ce este mai multu: sunt tinute întregi locuite de poporulu romanu celu de rondu unde trimiterea pruniloru la școlá, dar mai alsu a celoru de sessul femeescu se tine de lucru de rusine.

Este dara invederatu, că defectulu educatiunei poporulu romanu țieranu de colod'in școlá, este caus'a defectulu a sciintieloru celoru de lipsa a economului de campu la portarea casei, a carui defectu mare, causa sunt impregiurari celo mastie în care se afla acestu poporu pusu în societate omenésca pre acestu pamentu. —

Asiá a avutu spahia celu de nainte de 48 interesulu seu de a fi negligata crescerea poporulu romanu d'in cauza că acéstei poporu se nu i pice a minte desrobirea, asiá avu pana în timpii cei mai noi ierarchi'a straina ce dom-

FOISIORA.

Umbr'a unui angeru.

Erá o nópte lina, si-o tainica tacere
Óbduse emisieriulu, — pareá c'a încetatu
Viéti'a intru tôte — si-o mágica potere
Torentele perpetuu alu firei l'a curmatu.
In asta leniscire adanca, n'nfiorata,
Mai trista că tacerea ascunsa în momentu,
Natur'a amutise de frica inghiatiata,
Cresceá cast unufulgeru fiorulu pro pamentu.
Dar asta letargia prè démna de-admirere,
Ce tôte le absorbé — le n'ghite fiorosu
In senusi de tacere, — departe 'ndepartare
Se pare-a-o' n'nterumpe, unu ce misteriosu.
Si ce se fia semnulu l'a-ata'ta stramutare?
Unu angeru ce deinedi d'in lume a esitu,
Re'ntórna ca se spuna la frati o consolare
Ce elu d'in presciinț'a de multali-a-profétitu:
Maréti'a e ființ'a, — trasure venerande
Insufla reverinț'a s'ra celu nedumeritu,
Si viersulu lui petruunde cu sacra pietate
Cându dice că romanulu de-ajunsu a patimitu.
Impulpate 'nca odata romane delasate
De sórtea partinirei, ce duce la momentu
Pre fratii, ce'n discordia și cėrca libertate,
Si nu-si acórda voi'a toti una consentindu'!
Sé scii tu c'alu teu nūme ce l'neam-lu adóra
Prin sėngur'a infratire mai póte stralucí;
Acésta dina santa, ce face pre popóra
Mai tari ca muntii vecinici, te póte ferief.
Ací înceta viersulu, si tôte de odata
Si capeta viéti'a pierduta în apoi,

In urm'a lui resuna o vóce minunata:
Genulu Romanimei, Barnuti'e între noi.
Naseudu 1866.
Ioane Papiu.

Unu remasu bunu de la Beiusiu.

Dar anema nebuna! en' spunc-mi mie,
De ce te-atrage sfer'a, în care ai statutu?
De ce-ti formedi adesea dorintie-atatu de viu
D'in celea, cari odata au fostu, iusa-au trecut?
De ce pronunți „adio“ cu facia desperata,
Si plangi, ah! plangi cu gėmetu adancu,
intristatoriu?
Au nu cunosci că 'n urma totu se faci odata,
Si despartire-eterna de totu ce-e trecatoriu?
Au nuseii că: ca tempulu vai! tôte-suschimbatórie
Chiar omulu nu e'n lume, de catu unu peregrinu;
Dar nu, o, nu fi-acum'a atatu de semitória,
Cându vedi că astfelu cere unu bunu seu
reu destinu.

O Dómn'e! cum nu scimu noi, că: ce-e acésta
viéti'a;
Cati potu în Labirintulu acésta desperá.....
Batuti de sórtea aspra, ca fructele de ghiatia,
Si persecutati ah! pana nu potu nici respirá!
C'i sórele apune, Esperulu blandu resare,
Versandu lucr'e dulce pre siesuri si pre
muntii,
Si graciosu-i purpuru, ce magicu reapare,
Resbate culmea 'nalta a codriloru carunti,
Resbate si paleșce cu radie moribunde,
Cu oscilare suava în Eteru greii nori.
Ah sóre, splendidu sóre! mai stai si nu te-ascunde;
Căci debilulu meu sufletu inót'a ndulei fiori.

Provinci'a verdia de selbe 'mpresurata
In carea fui, dispere, că p'el'a 'n diori de di,
Ma'eta că ne-apuca si nóptea luminata
De lun'a blanda carea, acú chiaru resari,

Bihorulu inea falnicu cu fruntea 'mbetranita,
Ca unu superbu gigante cu aeru martialu,
Totu fuge, se departa, si 'n urma — 'ntu'o
clipita
S' afunda 'n ceti'a-eterna, în desulu seu
voalu;

In ante dar! căci lumea cu braticle deschise,
Si venitoriulu pótenaretiu(?) desfatoriu(?)
M'ascépta, inse Dómn'e! cu planuri neprecise,
Că: Marea se me 'nvetie a fi năcagatoriu!

Adio dara Muse, ce 'n astea locuri sante,
Mi-ati isvoritu nectariulu cerescei luminari!
Adio! ei mai cresceti si alte multe plante:
Sé-si uite si natiunea a sale suspinari!!!

(Vien'a.)

Victoriu Russu.

Europa în presinte.

E negru orisonulu, e plinu de nori, de cetia,
Si totulu intru-unu caosu se pare aduncitu.
Se apropia o scena, gigantica, maréti'a . . .
O crunta confusiune prin lume s'a latitu.
Totu senulu sbocotesce, totu ochiulu sta'n uimire,
Si tóta stanc'a pare că geme, tremurandu...
Unu viforu se gatesce, se stinga cu-o lovire,
Liniseca în natura si pacea pre pamentu! —
Dór er mai ceru Augustii în vechile mor-
minte,
O radiacaldurósa d'insplendidulu loru nimbu?
Séu ór voiescu Titanii unu rennu nede-
pendinte,
Cu scopu: se devastedie pe Dieii d'in O-
limpu? . .

Aparu mominte triste, mominte curióse . . .
Ah cine scie ce sórte e scrisa'n venitoru!

Unu sufletu vre se tiésa întrige inlarvate,
Si altulu si-eschiama trecutulu celu seninu;
O ginte vró so gaste nectariu de libertate,
Si alt'a o imbia cu sérbedulu veninu.

Cu gele totu privesce la sórtea-si dubiósa,
Ca marulu celu de cėrta, unu mandru
teritoriu;

Er cele 'n mediulu marii o silfida faimosa,
Aspira cu dulcétia la falniculu seu doru.

O ginte trasaresce d'in starea-si amórita,
Si alt'a o adhia se dórma si mai greu;
O tíera vrea se si-vóda natiunea fericita,
Si alt'a se încerca se-o-inghitia 'n senulu
seu. . .

Si-a cui va fi în urma victori'a manósa?
A cui va fi triumfulu ce-atatia lu-doroseu?..
Pe cine va se cada lovirea grandiósa,
D'in norii ce-i giganteci, cari lumea-o cup-
tusiescu?...

Ivi-se-va — acú, óre, o mana temerara,
Sé curme, se deslege acestu nodu gor-
dianu?

Si barca-impaciuirei, afla-si-va óre, era,
Limanulu ce se-ascunse în cest'a oce-
anu? . . .

Ce va se ne suprinda d'in crancen'a caldare,
Ce tainicu clocotesce de misticulu vaporu?..
. . . Unitive 'n putere si stati în priveghiare,
Căci aspra este sórtea ce-i scrisa 'n venitoru!..

Beiusiu 58 maiu/9 iuniu 1866.

Jonitia Badescu.

nia preste poporul romanu, interesu de negri-
girea culturii acestui popor, pentru de alu-
tiné in orbia spirituala asiá vedemu că ici colé
si deregatorii guvernamentali cei de d'inafara
cei ce sunt chiamati a fi in nemedilocita lega-
tura cu poporul rom. si a-i conduce causele
lui; prin o portiune buna de nepasare siste-
matica de scól'a poporului si de organele lu-
minarei lui, indirecte se ingrigesc de rema-
nera acestui popor in necultura, pentru că
ne mai luandu in socotintia alte multe urmari
ale neculturei poporului romanu celui de
rundu, dar eugeta ei: că ce bine se rentedia a
fi deregatoriu la unu popor necultivat.

C. R.

Sé ingrigimu de averile noastre.

(vedé „Albina“ N. 21).

Am disu că munc'a cea mai principala
la care suntem deprinsi prin crescerea si in-
vietariu ce primimu este *slujb'a*, am obser-
vatu că d'in caus'a acestei gresite directiuni ce
se dá intielegintei noastre, avemu sé deplan-
gemu formarea unei clase numerose de ómeni
plini de putere, cari nepotendu fi intrebuintati
in serviciulu statului, fiindu că concurentia este
mare, — nu aducu societatii nici unu folosu.

Dintre acesti-a multi, strimtorati de lipsa,
ar cautá sé indrepte activitatea lor spre alta
munca, s'ar apucá de o industria óre-care; Ro-
manulu este intieleginte si se pricepe la tóte.
Dar pentru ori ce intreprindere trebucesc unu
capitalu. Si ceea ce este mai raru acuma la noi
sunt capitalurile; pentru că departe de a sei sé
inmultimu prin productia pe cele ce amu avutu,
noi n'am facutu de catu a le risipi, a le in-
strainá. Nóua ne place luesulu si placerile, cari
nu ne facu de catu sé consumámu si urimu
munc'a si economi'a cari forméza capitalurile.

Éta ce dicea in acésta privintia, unulu
d'in ómenii care a studiatu si a cunoscutu mai
bine tíer'a, éta aceste ronduri, cari desá scrisé
in 1862, n'au perdutu inse de locu d'in oportu-
nitatea lor:

„N'am invetiatu si nu invetiámu de
catu a traí in elegancia; nu ne ocupámu de
catu de politic'a de partite, si tóta sistem'a nó-
stra de instructiune n'a produsu unu ce mai
folositoriu de catu o legiune de advocati. De
acé'a sofistic'a e in flóre intre romanii ce se
dicu pricopsiti; pentru aca la noi negru lu
e negru pentru toti, albulu nu e albu pentru
cei ce nu vor sé-lu scie albu, spiritulu de
contra-dictiune a produsu acésta educatiune, o
progemtura de anarhisti autochefali.

Clasea superióra a societatii noastre d'in
Muntenia, nu are nici sentiulu initiativei eco-
nomice, căci nu grigi de asemenea natura a
preocupat'o pana acuma. Detorielu in cari se
afla inecata, o punu la ganduri; dara d'in ne-
norocire ca nu se silesce a se restaurá prin
midilócele economiei ei prin unu triumfu poli-
ticu a supr'a celor'alalte clase.

Clas'a de midilocu si mai alesu orasiani-
mea romana este fórté putiena. Instructi'a pro-
fesionale ce alimenta si inmultiesc acésta clase
in alte parti, producendu membrii cei mai folo-
sitori si cei mai indestulati, la noi n'a esi-
statu in consciintia de misiunea sa.

Clas'a de jos n'are d'in nici o parte veri
unu impulsu spre cultur'a economica. In e-
semplele elaseloru mai inalte nu vede de catu
indolentia; in scóle nu invétia nimicu cei ar
poté aduce aminte de ocupatiunile lui viitorie
si ce i le-ar inlesni.“¹⁾

Daca ne uitámu la partea Romaniei de
peste Milcovu, vom vedé că midilócele de
productiune pentru Romani sunt multu mai
restrinse, d'in caus'a marelui numeru de straini
de totu felulu cari au acoperitu tóte ramurile
industrii. Proprietarii mari, de acolo, au avutu
in adeveru mai multa ingrigire pentru cultur'a
pamentului lor de catu cei de dincóce, inse
pe candu si-dau tóta ostentá pentru a face ca
productiunea agricola se aduca multu, nu s'au
ganditu de locu a se conservá acestu pamentu
manosu, sé nu-lu lasé se cadia in manile straini-
loru camatari. Nu atribuímu acésta nesoco-
tintia lipsei simintimentulu de nationalitate ei
numai unoru rele calcule. Proprietarii mari au
facutu enorme cheltueli pentru capitalurile
de consumatia, au ingropatu, cum dice ro-
manulu, pré multi bani in didiri maretie in
gradini de agremente, si candu le au trebuitu
capitaluri pentru esploterea pamentului, au tre-

buitu se angagieze mosi'a, au fostu siliti se a-
lerge la imprumuturi onerose si astfelu chel-
tuelile de productiune devenindu pré mari,
castigulu n'a potutu nici odata se le inlesné-
sca inapoierea baniloru imprumutati. Iata pen-
tru ce astadi mai tóte proprietatile de peste
Milcovu, sunt angagiate strainiloru.

Clas'a de jos suferé de acelea-si neajun-
suri cari facu si pe tieranii d'aici sé se afle in
astfelu de triste conditiuni. Clas'a de midilocu
nu esiste; totu comerciulu este in man'a straini-
loru.

Iata positiunea in care ne aflámu si mi-
dilócele de productiune de cari despunemu. Si
ne mai mirámu că pe fia care di averile nóstre
descreseu pe candu strainii la noi realiséza ca-
pitaluri enórme! Fia caru dupa munc'a lui.
Noi suntemu neprevediatoru, risipitori si mai
nu scimu muncé, pe candu strainulu lucréza,
calcula, stringe si se asociéza.

Este timpul, credemu, sé parasimu ne-
ligenti'a, indiferenti'a ce totu d'un'a am a-
retatu pentru interesele nóstre cele mai vitali.
Sé eugetámu la midilócele cu care am puté
sé ne conservámu averile, sé le inmultimu si sé
ne inavutímu si noi la rondulu nostru.

Pentru ca sé ajungemu acésta nobila tien-
ta trebue se ne deprindemu cu asociatiunea, sé
invetiámu a muncé si sé ne obicinúmu a face
economii.

V.

Viena si tierile de la Dunarea de jos.

Tragemu atentiunea cetitoriloru nostri,
mai alesu a celoru d'in Romania, a supr'a urma-
toriulu articulu, ce-lu reproducemu d'in „Neue
Freie Presse“:

Intre diferitele limbajuri si limbe, ce se
audiau de la cercetatorii espusetiunii d'in „Pra-
ter“, nu am ascultatu nici pe un'a cu mai mare
placere de catu limb'a romaniloru. Nu că dóra
am avé o slabitiune pentru fi'ca cam rusticata
a mamei betrane latine, ei simplu pentru că
portatorii ei, ca cercetatori a espusetiunii nóstre,
ni sunt fórté bineveniti, căci ne bucurámu,
daca ei esamina modelele nóstre de machine de
agronomie, uncelele si obiectele espuse de eco-
nomie, éra mai vertosu cam invétia a cunosce
produptele nóstre industriale, ce agronomulu
i sunt folositorie si placute. Astfelu de impreu-
nari sunt totdeun'a de folosu. D'in privitori se
facu mustarii, d'in curiosi se facu amici de
negotiu. Tempurile au fostu intr'adeveru destulu
de rele, ca sé micsióre cercetarea espusetiunii
nóstre d'in partea d'in celoru principate, dara
totusi, dupa cum audimu, s'au legatu si facutu
negotiatorii, cari promitu durata si rezultatu
favorabilu. De aici se póte vedé, catu de folo-
sitorie ar fi pentru relatiunile comerciale si
industriale d'in resiedintia o espusetiune indu-
strialá adeverata austriaca in Viena. Căci nu
sunt numai obiectele economiei rurale ei si
cele de industria, pe cari le cautu locuitoriu
Dunarii de jos. — Pro cele de antaiu le pri-
vesce ca concurentu, pre cele de'n urma ca ama-
toriu. Elu nu va cumperá ce elu senguru are
— desá póte nu asiá perfecte — pentru că si
le face senguru; elu va cumperá ce i-e de tre-
buintia, ce dara nu are. D'in supliuira lipse-
loru se desvólta negotiuulu. Anglia d'in punctulu
ei de vedere are si dreptate că ne sfatuesce, sé
ne apucámu in deosebi de agronomia; căci
de-óra-ce de curundu nu avemu prospectu, că
vom vinde in Anglia produpte industriale,
trebue sé ne apucámu dara de economi'a ru-
ralá, daca voimu se negotiámu cu ea. Pentru
Anglia mai are acésta si consecinti'a dórita, că
noi prin concurenti'a nóstra micimu pretiuulu
produptelor crude si alu materiiloru de fabri-
caciuni d'in piati'a industrii anglése. Dara daca
noi in modulu acésta ne apucámu de agrono-
mia, ne apropiámu póte de Angli, inse materi-
alimite si in politica respingemu de la noi pro-
cei mai de aprópe vecini ai nostri, pe locu-
torii tieriloru dunaréne, facendu-ne noi, cari
eramu comperatorii produptelor loru, — concu-
renti ai loru.

Loculu ce prin asemene intemplantu ar
suferi, este nainte de tóte Viena. Viena e
cetate principala si centrala a malulu dunarii.
Dicendu acésta nu voimu se atingemu Pest'a
ce infloresce repede. Ea ocupa locu frumosu in
negotiuulu de produpte si in gatrile unoru pro-
dupte naturale (industria de móra s. a.) dara
totusi nu posedé conditiunile recerete ca in
industrié sé rivalisesc cu Viena. Cetatea d'in
urma nainte de tóte are chiamarea sé influin-
tieze a supr'a tieriloru dunaréne prin produpti-
nea ei industrialá, prin cultur'a ei materialá
si spiritualá. In ascenare cu di'a cunoscuta

a unui domnitoriu francesu, că in Europa nu
ar hubuí neci unu tunu fara convoirea Fran-
ciei, am dice noi, că in tierile dunarii de jos
nici unu cuniu nu s'ar bate, neci unu vestmentu
nu s'ar imbracă, neci o siea nu s'ar pune pre
spatele calului, ce nu ar fi fabricatulu nostru.
Cereca acésta nu e fortiata ei numai natu-
rala, ce ar fi de sine de intiesu; ea de multu
ar fi indeplinita, de cumva administratiunea
interna a nostra si politic'a esterna s'ar fi pre-
facutu espresiune a dorintii nóstre. Cumca acésta,
durere, inca asiá de arare ori se intempla, nu
trebue se insirámu aici exemple d'in trecutu.
Dara noi voimu se avisamu la o posibilitate pe
venitoriu. Principatele dunaréne inca sunt a-
trase in volbor'a politiceei cei mari. Sperámu,
că intrigele de presentu nu vor luá acé'a direp-
tiune, ca principatele dunaréne, ce erau tergulu
unde se vindeau fabricatele nóstre, se ni se in-
chida. Daca intrebámu in stabilimintele Vienii,
că in timpurile ceste grele unde mai facu vre
unu esportu, vom audí pretutindene numindu-se
tierile dunarii de jos. S'ar atacă bazele indu-
striei austriace si in deosebi a Vienii, candu
noi spre favorulu altei tieri de catra tierile
aceste am fi despartiti prin dari de vane. In-
córde diplomati'a nóstra ochii asup'a punctulu
acestui-a in ori-si-ce impregiurari, si delature
acestu periculu amenintatoriu!

Romania.

Publicámu aci cuventarea dlui Ioane
Brateanu ministrului de finantie, tienti-
ta in siedinti'a adunarei de la 26 maiu s.
v. candu se cerura cele 12 milióne de
franci (in lei 32 mil.) E totodata si pro-
gramu politicu, d'in acésta vom cunosce
deplinu situatiune Romaniei:

D-loru! In faci'a guvernului, in faci'a
impregiurariloru actuali, mai cu deosebire in
faci'a miscarei trupelor nóstre, ce sé nu lasu
a se dá acestui proiectu de lege interpretari
altele de catu acele care sunt cele adeverate,
socotescu sé ve dau óre care esplicatiuni.

D-loru, mai anteu dorescu a se constatá
că miscarea trupelor nóstre, ce ori ce alta
mesura care este obligatu sé iea guvernulu, nu
este unu actu de ostilitate in privintia nici
unei puteri, si mai cu deosebire in privin-
tia imperiulu Otomanu, cu care suntemu legati
asiá de strinsu prin tratatele nóstre si prin tra-
tatele europene. Daca cine-va, daca cei cari au
potutu pune in banu'ca simintimintele nóstre in
privintia Portei, ar fi studiatu niticulu istori'a
nóstra, nu de multu, ei d'in timpii d'in urma,
s'ar fi incredintiatu că ori ce temere de acésta
natura e cu totulu fictiva. Domniloru, candu
Romanii, s'au radiecatu contra regimelul fana-
ristu, adeca contra unei domnie ca si straine,
cea d'antei-a manifestare a loru a fostu in fa-
vórea autonomiei nóstre in intru, si in favó-
rea legamintelor nóstre cu Inalt'a Pórta in
afara. Toti acei cari au studiatu istori'a nóstra
si aducu aminte că domnulu Tudoru a sciutu sé
inlature tóte tentatiunile carii s'a facutu, nu-
mai si numai ca sé remana credintiosu Sufe-
ranitati Portei, cu tóte că impregiurarile, póte,
au silitu atunci pe Inalt'a Pórta sé mérga mai
departe cu actiunea sa politicá decatu a auto-
risatá drepturile nóstre; Romanii inse au sugru-
matu resintimintele loru, si au remasu éra-si
credinciosu legamintelor loru cu Inalt'a Pórta.
Candu la 1848 éra-si, Romanii s'au sculat ca
sé reintre in drepturile autonomiei loru, n'au
deslipitu nici de cum drepturile loru de árep-
turile Inaltei Porti, si împreuna cu: *Tráiesca
Romania*, amu disu atunci: *sé tráiesca si
Sultanulu*. Si, desá éra-si Inalt'a Pórta, silita
póte de impregiurari, a urmatu in privintia
nóstra o politicá care asemenea veniá a sdrobí
tendintiele nóstre de atunci, Romanii si de asta
data au sugrumatu resentimintele loru, si au
remasu éra-si credinciosu legaturéi loru cu
Inalt'a Pórta. Cand la 1853, cestiunea Orien-
tului s'a pusu pe tapeta, si prin urmare si
cestiunea Romaniloru, Romanii, cu risculu de
a trece de ingrati in privintia altoru puteri,
n'au esitatu unu senguru momentu de a se
declará pentru Inalt'a Pórta in contra ori carii
alte puteri carei ar fi fostu inimica. Si, desá in
urm'a acestoru manifestari fórté categorice si
positive, Inalt'a Pórta, nu sciú d'in ce impregi-
urari, că in Congresulu d'in Paris, candu a
fostu cestiunea de sórtéa nóstra, n'a respunsu la
dorintiele nóstre si a crediutu că ceea ce crede
ca pentru organizatiunea nóstra e mai bine de
catu cea ce credeau Romanii; cu tóte acestea,

Romanii éra-si au sugrumatu resentimintele
loru; si au remasu éra-si credinciosu legaminte-
loru loru cu Inalt'a Pórta. Si, precum diceamu
lui Ali Pasa la Congresulu d'in Paris, facu
apelu la Alteti'a Sa care a guvernatu atatu
de multu si ca Viziru, si ca Ministru, daca
vreodata a gasitu in tóte machinatiunile care
au bantuitu Turcia vre o sengura urma roma-
néscá, si au declaratú că nu.

Totu astfelu, in evenimentele d'in urma,
de la 11 Fevruariu, candu éra au voitu Ro-
manii sé si iea sórtéa in mana sé mérga
inainte, au datu aceleasi dovedí că voru se re-
mana statornicu legati cu Inalt'a Pórta dupa
tractatele loru. Si pentru ce, domniloru acé-
sta? Candu in politica sunt manifestatiuni
asiá de neclintite, trebue sé fie unu motivu
poternicu trebue sé fie unu interesu mare care
sé provóce, o conduita atatu de nestramutata
d'in partea Romaniloru. Acestu interesu este că
positiunea nostra politicá ne obléga ca sé nu
rupemu legaturile nóstre cu Inalt'a Pórta, este
că acele legaturi nu sunt defavorabile desvol-
tarii nationalitati si intaririi Statulu Romanu;
d'in contra, in legaturile acelea sunt mari fa-
vori pentru comerciú si navigatiunea nóstra,
afara de tóte celelalte ratiuni politice pe care
nu voiu a le mai repetí aci, si pe care d-vóstre
le cunosceci eu totii.

Prin urmare, d-loru nu póte nici odata
Inalt'a Pórta, si ni meni care e de buna credin-
tia sé créda că vre-unu actu nationalu alu nostru
póte vre-o data avé unu caracteru ostilu Inal-
tei Porti; si daca astadi Romanii, guvernulu
d-vóstre, iéu óre-care mesure de a campá trupe
spre ale exersá, nu e nici de cumu contra vre-
unei puteri, si mai cu séma contra Portei; si
pre catu Inalt'a Pórta, — negresitu in
prevedereca complicatiuniloru grave ce s'au
ivitu in Europa, — iea tóte mesurele pe mar-
ginea Dunarei, face chemare tuturoru reserve-
loru sub arme, fara a le indreptá in contra
nóstra, pre atatu fara 'ndoiala nici Inalt'a Pór-
ta nu póte crede că mesurele ce luámu noi ar
fi o amenintiare contra Inaltei Porti. Dar
D-loru, e o cestiune de demnitate ca unu Statu
ori câtu de micu sé fia, in marginea resurse-
loru sale, atatu de poternicu dupa catu póte a fi,
si se fie mai jos numai prin sengur'a sa neme-
nicie; noi astadi nu facemu altu nimicu mai
multu de catu, in marginea resurselor nóstre,
se fimu atatu de tari pe catu vom poté. —
Dar de ce facemu acestu sacrificiu, mai cu
séma acum in faci'a unei crise financiare care
bantue Europ'a intréga, si care mai cu séma
dupa administratiunea trecuta la noi, o multu
mai rea de catu in alte parti? Este, D-loru, că
in faci'a circumstantieloru actuale, unde Europa
tóta este inarmata pana la celu d'in urma co-
pilu de la versta de 18 ani, care si acestu tine
astadi o pusca in mana, in faci'a trupelor con-
centrate pe Dunare, daca tér'a nóstra ar fi fara
celu mai micu gardu, catu de slabu, apoi can-
du va incepe sé bubuo tunulu in tóta Enropa,
póte se vie unui Pasiá chiefu, cum dicu ei, a
dá si elu cu tunurile, si voidu sé vie la noi
se gaséscá tóte deschise, fara nici o paza, numai
ca sé faca, dupa parerea lui, o bravura. Negre-
situ că pe urma Inalt'a Pórta póte sé-lu desar-
me, póte sé-lu impusece, cum s'a impuscatu unu
generalu rusu la 1848, unu generalu dintr'o
armata d'in cele mai mari, d'in cele mai bine
disciplinate, care, la 1848, celu danteiu a intru
in Moldova fara ordinulu cabinetulu seu si
care pentru acésta a fostu impuscatu. De aca
dicu că ceea ce a facutu unu generalu musca-
lu, cu atatu mai multu póte sé faca unu gene-
ralu turcu. — Si e lucrú firescu, D-loru, că
unde nu e gardu si se vedu póme frumóse, fie-
carui-a ii vine pofta sé intre, si nu intra, ci trece.

Noi dar am crediutu că armat'a ce avemu
sé o punemu in stare ca, daca aru voi unu
nesocotitu sé calce pe pamentulu romanescu ca
manance pómele, ca sé fie pandarulu care sé
pazéscá si sé dea cu puse'a. Nimicu mai multu,
nimicu mai putinu.

Acum, d-loru, catu pentru proccetulu
acestu de lege, si altele vr'o douc care au sé
vina, si care nu sunt de natur'a si importan-
ti'a acestui-a, socotesce că fara chiar de a fi vre
unu periculu séu amenintiare, totusi este de
neaparatu ca trupele nóstre, sé intre in lagaru
spre a se esersá, totusi, d-loru, o armata trebue
sé se misce; căci o armata care siede in midil-
loculu unui orasiu fara sé faca nimicu, nu este
in conditiune de a i se formá spiritulu mili-
taru, trebue sé avemu o armata care sé fie de-
prinsa adeveratu militaresece, o armata soriosá.
De aceea dicu că, si daca n'ar fi fostu nici o
alta impregiurare, trupele totu trebuiá canto-

1) Anale Statistice si Economice, 1862. Caus'a prin-
cipala a neputintelor nóstre economice si sociali, pag. 3,
D. P. Martianu.

